

Kumpulan

Ministerie van Defensie

25-02-2023

Nieuwsbrief Themazondagen Bronbeek

Beste vrienden,

Hoewel er in VOC Batavia scholen bestonden, zoals een Latijnse en Chinese school, gouvernements en particuliere scholen, gingen de zonen van het hoger VOC-kader voor hun onderwijs naar het vaderland. Hun zusters bleven in Batavia en bezochten de speciale particuliere schooltjes, waar ze werden opgeleid tot echtgenotes van Bataviase bestuurders. Ter verbetering van de kennis omtrent de scheepvaart werd in 1743 in Batavia de Akademie de Marine opgericht. In de loop van de negentiende eeuw boden zelfstandig gevestigde onderwijzers in Indische kranten hun diensten aan. Vanaf 1860 was er in Batavia een HBS en Gymnasium, toen beter bekend als de Koning Willem III School.

Vanaf de tweede helft van de negentiende eeuw maakten bij afwezigheid van hoger onderwijs in Nederlands-Indië de zonen maar later ook de dochters van bemiddelde Indo-Europese ouders de overtocht naar Holland voor hun studie. Zo ook Javaanse en Sumatraanse vorstenzonen. De meesten woonden in Den Haag en werden 'spoorstudent' naar Leiden, Delft, Rotterdam of Amsterdam. Zonen van militairen gingen naar de Koninklijke Militaire Academie in Breda, planterszonen naar de Landbouw Hogeschool in Wageningen of de Tropische Landbouwschool in Deventer.

De *founding fathers* van de Republiek Indonesia Mohammed Hatta en Sutan Sjarir hebben in Nederland gestudeerd als ook Hella Haasse, om maar enkele bekende namen te noemen.

Vanaf 1952 konden Nederlandse studenten via Nuffic in het buitenland studeren. Vanaf 1997 in Indonesië. Nuffic Neso Jakarta, opgericht in 2007, stopt in december 2023.

In 1974 zette het Indonesische ministerie van Onderwijs, Cultuur, Onderzoek en Technologie in samenwerking met het Indonesische ministerie voor Buitenlandse Zaken het eenjarige non-degree beursprogramma of Darmasiswa op voor studie van de Indonesische taal, cultuur, muziek, ambacht en andere specifieke vakken. Aanvankelijk was dit programma alleen toegankelijk voor belangstellenden uit de ASEAN landen, maar inmiddels ook uit Nederland.

Sinds 2013 bestaan via de Indonesia Nederland Youth Society (INYS) studie- en werkgerelateerde contacten tussen jonge Indonesiërs en Nederlanders.

Tussen 1911 en 1913 waren in Nederlands-Indië de jurist en publicist van *Een Eereschuld* Conrad van Deventer en zijn echtgenote Elisabeth Maas voorstanders van verbetering van

onderwijs en studiebegeleiding van hun pupillen. Ze richtten drie verenigingen op: Max Havelaarfonds, Kartinfonds voor onderwijs voor meisjes en de Tjandi stichting. In 1979 gingen deze verenigingen op in de Van Deventer-Maas Stichting die al sinds 1947 bestond. Dankzij het legaat van Elisabeth Maas kan deze stichting de ideeën van Raden Kartini verwezenlijken. Sinds 2018 kent de stichting een samenwerkingsverband met Yayasan Van Deventer-Maas Indonesia die het Indonesiërs mogelijk maakt aan Indonesische instellingen te studeren.

Kortom onderwijsuitwisselingen tussen Nederland en Indonesië en omgekeerd alsmede onderwijsmogelijkheden voor Indonesiërs in Indonesië bestaat dus sinds lange tijd.

U bent van harte welkom op de **Themazondag 'Onderwijs in Nederland en Indonesië'** op **19 maart 2023**. Sprekers die dag zijn: Jacques Dane, Mervin Bakker, Ute Jansen, Hans van den Akker en Kamil Aarts. Dagvoorzitter is Adrienne Zuiderweg. De volgende nieuwsbrief zal meer informatie over hun lezingen en het dagprogramma vermelden.

Een dagprogramma is als volgt samengesteld:

- 10.00 – 11.00 uur ontvangst
- 11.00 – 12.00 uur twee lezingen
- 12.00 – 14.00 uur Indisch buffet
- 14.00 – 15.00 uur twee lezingen
- 15.00 uur afsluiting

Kaarten kunt u bestellen via de website van de [Kumpulan, tab Themazondagen](#). De toegangsprijs voor een Themazondag bedraagt € 32,50 inclusief koffie met spekkoeke bij ontvangst, het Indisch buffet en een consumptie.

Het onderwerp voor de laatste Themazondag dit seizoen is:

30 april 2023 – Medan

Sprekers: Mark Loderichs, Frans Leidelmeijer, Hasti Tarekat en Frank Okker.

Wij hopen u op 19 maart 2023 weer te mogen begroeten.

Hartelijke groeten namens het organisatie team van de Themazondagen,

Kees Bolderman, voorzitter Stichting Kumpulan Bronbeek
Adrienne Zuiderweg, secretaris Stichting Indisch Erfgoed

AVG

U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u (ooit) heeft aangegeven geïnteresseerd te zijn in de activiteiten van de Stichting Klein Bronbeek en de Stichting Indisch Erfgoed.

Wij bewaren uw e-mailadres uitsluitend om u via deze weg te informeren over onze activiteiten. Wij hebben geen andere gegevens van u in bezit en gebruiken uw e-mailgegevens voor geen enkel ander doel.

Mocht u geen prijs stellen op informatie over onze activiteiten, dan kunt u onderstaande link gebruiken of een e-mail sturen naar info@indischerfgoed.nl.

